

JA Učebnica ekonómie a podnikania – 2017/2018

1 Čo je ekonómia?

- ▲ Čo je ekonómia a prečo je dôležitá?
- ▲ Ako trh a princíp dobrovoľnej výmeny pomáhajú zabezpečiť výrobu a distribúciu výrobkov a služieb?
- ▲ Čo sú výrobné faktory?
- ▲ Čo znamenajú pojmy vzácnosť a alternatívne náklady a prečo sú dôležité pre ekonómiu a pre život?
- ▲ Čo sú substitučné vzťahy, hraničné náklady a hraničné výnosy a ako ovplyvňujú vaše každodenné rozhodovanie?
- ▲ Aké sú základné ekonomické voľby, ktorým čelí každá spoločnosť?

2 Systém slobodného podnikania

- ▲ Prečo sú súkromné vlastníctvo, cenový systém, trhovú konkurenciu a podnikateľstvo považované za piliere slobodného podnikania?
- ▲ Akú úlohu hrá zisk v systéme slobodného podnikania?
- ▲ Ako dobrovoľná výmena medzi domácnosťami a firmami vytvára kolobeh peňazí, výrobkov a zdrojov?
- ▲ Prečo je podnikanie dôležité pre ekonomický rast?
- ▲ V čom sa líšia dokonalá konkurencia, monopolistická konkurencia, oligopol a monopol?
- ▲ Prečo sú isté typy monopolov legálne?
- ▲ Ako zákazníci profitujú z konkurencie?
- ▲ Ako vláda reguluje monopoly a podporuje konkurenciu?
- ▲ Ako rozoznávame ekonomické systémy?

3 Dopyt

- ▲ Akú úlohu hrajú v trhovom hospodárstve ceny?
- ▲ Čo je dopyt a akým spôsobom objasňuje cenový efekt?
- ▲ Prečo ľudia kupujú viac výrobkov a služieb za nižšie ceny ako za vyššie ceny?
- ▲ Aký je vzťah medzi individuálnym dopytom a trhovým dopytom?
- ▲ Čo je cenová elasticita dopytu a čo ju podmieňuje?
- ▲ Aký je rozdiel medzi cenovým efektom a zmenou dopytu?

4 Ponuka

- ▲ Čo je ponuka a akým spôsobom objasňuje cenový efekt?
- ▲ Prečo chcú výrobcovia predať viac za vyššiu cenu a menej za nižšiu cenu?
- ▲ Aký je vzťah medzi trhovou ponukou a ponukou jednotlivých predávajúcich?
- ▲ Čo je cenová elasticita ponuky a čo ju podmieňuje?
- ▲ Aký je rozdiel medzi cenovým efektom a zmenou ponuky?

5 Trhová rovnováha

- ▲ Ako dopyt a ponuka vyrovnávajú množstvo, ktoré chcú kupujúci kúpiť s množstvom, ktoré chcú predávajúci predať?
- ▲ Čo je nedostatok a prebytok a ako ich eliminuje trhovú konkurenciu?
- ▲ Ako rovnovážne ceny pridelujú výroby a služby?
- ▲ Ako rovnovážne ceny motivujú ľudí vyrábať výrobky a služby?
- ▲ Ako zmeny dopytu a ponuky menia rovnovážne ceny?

- ▲ Ako rovnovážne ceny poskytujú dôležité informácie a podnety pre spotrebiteľov a výrobcov?

6 Podnikanie v trhovej ekonomike

- ▲ Ako systém slobodného trhu podporuje podnikanie?
- ▲ Začať podnikat', alebo sa radšej zamestnať?
- ▲ Kto sa stane podnikateľom?
- ▲ Aké sú výhody a nevýhody podniku v individuálnom vlastníctve, partnerstva a korporácie?
- ▲ Aká je organizácia veľkých akciových spoločností?
- ▲ Aká je úloha malých a stredných podnikov v ekonomike?

7 Stratégia a plánovanie

- ▲ Čo má spoločné stratégia a podnikanie?
- ▲ Aké zložky má strategický plán, ktorý je výsledkom strategického plánovania?
- ▲ Čo znamená, že ciele sú dosiahnuteľné vtedy, keď sú SMART?
- ▲ Aké stratégie podnikatelia využívajú?
- ▲ Aké nástroje na skúmanie prostredia používajú firmy pri stratégii?
- ▲ Aký je rozdiel medzi víziou, poslaním a cieľmi firmy?
- ▲ Akú štruktúru má obsahovať podnikateľský plán?
- ▲ Čo znamená pri písaní podnikateľského plánu atribút KISS?
- ▲ Čo majú spoločné stratégia, plánovanie, podnikanie a startup?
- ▲ Ako rozbehnúť startup, odkiaľ zobrať nápady a ako zvýšiť šance na jeho úspech?
- ▲ Ako pripraviť podnikateľský model Biznis Model Canvas za niekoľko desiatok minút?
- ▲ Čo je to „Lean“ prístup k startupom?

8 Výroba a produktivita

- ▲ Čo je výroba a reprodukcia?
- ▲ Aké výrobné faktory vstupujú do výroby a čo je výstupom z výroby?
- ▲ Čo sú produkty, výrobky, služby a tovary?
- ▲ Aké vzájomné väzby existujú medzi inputmi a outputmi?
- ▲ Z akých hľadísk sa môžeme pozerat' na reprodukčný proces?
- ▲ Čo je hrubý domáci produkt a ako sa meria?
- ▲ Ako zmeny hrubého domáceho produktu ovplyvňujú životnú úroveň?
- ▲ Ako životná úroveň súvisí s produktivitou?
- ▲ Aké sú hlavné faktory zvyšovania produktivity?
- ▲ Ako manažéri zvyšujú produktivitu?
- ▲ Prečo sa so zmenou výstupu menia aj výrobné náklady?

9 Pracovná sila

- ▲ Ako funguje trh práce?
- ▲ Aké sú štatistické údaje týkajúce sa trhu práce?
- ▲ Akým spôsobom zasahuje štát do trhu práce?
- ▲ Aké je podstata a aké sú formy mzdy?
- ▲ Prečo niektorí zamestnanci zarábajú viac a iní menej?
- ▲ Ako môže rast produktivity práce umožniť súčasne podnikateľom a zamestnancom zarábať viac a zároveň poskytovať zákazníkom lepšie a lacnejšie produkty?
- ▲ Ako môžu zmeny v dopyte a ponuke vysvetliť rast miezd?

- ▲ Ktoré hlavné zmeny pracovnej sily nastali v posledných rokoch?
- ▲ Ako súvisia investície zamestnancov do ich schopností a vzdelania s ich schopnosťou adaptovať sa a profitovať z podmienok neustále sa meniacej ekonomiky?
- ▲ Aká je úloha odborových organizácií?
- ▲ Ako sa v poslednej dobe zmenili vzťahy medzi pracovnou silou a manažmentom?
- ▲ Aké hlavné funkcie má personálny manažment?

10 Marketing

- ▲ Čo je to marketing?
- ▲ Aké je poslanie marketingu?
- ▲ Čo v marketingu znamená 4P a 7P?
- ▲ V čom spočíva produktová stratégia?
- ▲ Akú cenu má produkt pri uvedení na trh ?
- ▲ Ako si voliť distribučný kanál ?
- ▲ Prečo marketing nie je len reklama?

11 Financovanie podniku

- ▲ Ako finančné trhy pomáhajú firmám získať kapitálové zdroje?
- ▲ Ako súvisia aktíva podniku s likviditou podniku?
- ▲ Ako kapitálová a majetková štruktúra podniku ovplyvňuje hospodárenie podniku?
- ▲ Ako si firmy požičiavajú?
- ▲ Čo je emisia akcií a akým spôsobom sa využíva na financovanie podnikového rastu?
- ▲ Čo je burza cenných papierov a prečo je dôležitá?
- ▲ Čo znamenajú pojmy súvaha a výkaz ziskov a strát?

12 Peniaze a finančné inštitúcie

- ▲ Čo sú peniaze? Aké majú vlastnosti?
- ▲ Aké formy peňazí poznáme?
- ▲ Aké služby poskytujú banky a ostatné finančné inštitúcie?
- ▲ Ako banky „produkujú“ peniaze?
- ▲ Aké je úloha Národnej banky Slovenska?
- ▲ Prečo sa mení hodnota peňazí?
- ▲ Čo je to inflácia a prečo je taká dôležitá?

13 Úloha vlády

- ▲ Prečo vláda zasahuje do ekonomiky?
- ▲ Ako vláda zabezpečuje, aby trhy fungovali efektívne?
- ▲ Ako centrálna banka stráži cenovú stabilitu?
- ▲ Ako vlády na všetkých úrovniach utrácajú a získavajú peniaze?
- ▲ Kto by mal platiť dane?
- ▲ Ako sa líšia proporcionálne, progresívne a regresívne dane?
- ▲ Ktoré sú hlavné dane a kto ich platí?
- ▲ Prečo sa ľudia hnevajú na rozpočtový deficit a dlh?

14 Ekonomická stabilita

- ▲ Ako zistíme, či naša ekonomika rastie?
- ▲ Prispievajú zahraničné firmy u nás k nášmu bohatstvu?
- ▲ Je pre ekonomiku zdravé, keď sa ceny tovarov na trhu dlhodobo znižujú?

- ▲ Má štát svoj "nákupný" košík?
- ▲ Som nezamestnaný, keď nepracujem?
- ▲ Budeme sa mať vždy lepšie a lepšie?

15 Medzinárodné ekonomické vzťahy

- ▲ Prečo ekonómovia uvažujú o importe ako o obchodnom zisku a o exporte ako platbách?
- ▲ Ako spolu import a export súvisia?
- ▲ V čom sa líšia absolútna a komparatívna výhoda a ktorá z nich má väčší vplyv na obchod?
- ▲ Prečo je produktivita dôležitá?
- ▲ Prečo majú štáty bariéry proti obchodovaniu?
- ▲ Čo sú to výmenné kurzy a čo ich ovplyvňuje?
- ▲ Prečo sa platobná bilancia štátu stále mení?

